

# MáltaiHírek

A Magyar Máltai Lovagok Szövetsége és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat lapja  
XXI. évfolyam :: 3. szám :: 2015 szeptember



Segítség  
Röszkétől  
Hegyes-  
halomig

Garancia  
a nyolcágú  
kereszt

# Menekült misszió

**1350**

a Máltai Szeretetszolgálat adományvonala

Hívásával 250 forinttal támogatja a Szeretetszolgálat tevékenységét.

## menekültügy

# Drámai időkben

A Szuverén Máltai Lovagrend sajtóközleménye

Róma,  
2015. szeptember 15.



„Ezekben a drámai időkben, amikor az egész Közel-Keleten és Afrikában terjednek a háborúk és a terrorizmus, emberek milliói kénytelenek menekülni és menedéket kérni Európában” – mondta Albrecht Boeselager, a Szuverén Máltai Lovagrend Nagykancellárja. „A szolidaritás és az emberi szenvedés enyhítésének erkölcsi kötelessége elvei által vezérelve a Szuverén Máltai Lovagrend megkétszerezte a menekültek befogadására és számukra elsősegély nyújtására irányuló erőfeszítéseit” – tette hozzá a Nagykancellár.

A világszerte nyolcvanezer önkéntesből álló hálózatával, nemzeti szervezeteivel és segélyszervezeteivel a Szuverén Máltai Lovagrend hozzájárul ahhoz az óriási erőfeszítéshez, melynek keretében orvosi ellátást, szállást és alapvető szükségleti cikkeket nyújtanak a menekülők ezreinek.

Németországban országsszerte több mint 30 intézmény nyújt orvosi és jogi segítséget a menedékkérőknek. A közelmúltbeli menekült hullámot követően a Rend tovább fokozta elkötelezettségét, és ma már mintegy 70 menedékhely működik, melyek akár 50.000 menekültet is képesek elszállásolni. 1.600 önkéntes működik közre az alapvető szükségleti cikkek, sátrak és takarók szétosztásában. A Rend önkéntes orvosai és ápolói segítséget nyújtanak a főbb vasútállomásokra érkező menekülteknek Berlinből Münchenig. Münchenben a Szövetségi Kormány felkérte a Szuverén Máltai Lovagrendet, hogy a helyi humanitárius partnereivel és a polgári védelemmel együttműködve állítsanak fel egy szűrő és kommunikációs központot az elsősegély, a fogadás, és az elszállásoló koordinálására.

Augusztus eleje óta a Máltai Rend osztrák segélyszervezete orvosi ellátást nyújtott több száz menekültnek, akik Tirolban, Innsbruckban egy átmeneti táborban lettek elszállásolva. A bécsi Westbahnhof vasútállomáson a Máltai Rend önkéntesei orvosi elsősegélyt nyújtanak a vonattal érkező menekülteknek. A bécsi Szír Ortodox Egyházzal együtt, a Rend támogatja a német nyelvtanulást az integráció elősegítésére, valamint jogi tanácsadást nyújt a menedékkérők számára. Ugyanilyen program működik egy másik menekülttáborban is Salzburgban.

Az egészségügyi és jogi segítségnyújtás mellett, a Szuverén Máltai Lovagrend önkéntesei értékes társadalmi és pszichológiai segítséget is nyújtanak a menekült családoknak és a kísérő nélküli kiskorúaknak is, akik az ENSZ adatai szerint egyre többen vannak. Ez sport tevékenységekkel és futball mérkőzésekkel segíti a gyerekek és a serdülők integrálódását.

A Máltai Rend olaszországi segélyszervezetének orvosai és ápolói továbbra is tevékenykednek az Olasz Haditengerészet és Parti Őrség hajóin a Szicíliai szorosban. Ezek az önkéntesek 2008 óta nyújtanak elsősegélyt a hajózásra alkalmatlan csónakokba zsúfolt, Észak-Afrikából és a Közel-Keletről érkező menekülteknek. Ez év január elseje óta ezek az orvosok és ápolók csaknem 100.000 órát töltöttek a tengeren.

A Szuverén Máltai Lovagrend nemzetközi ügynökségének, a Malteser Internationalnak a segély csapatai jelen vannak Irak északi részén is: 2014 augusztusa óta mintegy 45.000 sebesültet láttak el, valamint 10.000 személynek osztottak élelmiszert és alapvető szükségleti cikkeket. Libanonban, ahol becslések szerint jelenleg mintegy kétfélmillió szír menekült van, a Máltai Rend számos egészségügyi és szociális központot működtet, ahol ingyenesen nyújtanak orvosi ellátást és gyógyszereket.

1

2

1. Dr. Eöry Ajándok máltai háziorvos egy szír asszony beteg kisgyermekét vizsgálja a Keleti Pályaudvar aluljárójában 2015 augusztusában
2. Autóbusz indul Röszkéről az osztrák határhoz.





## tartalom

## A menekültválság eseményei

**Április-június:** A Szeretetszolgálat egyedi segítséget nyújtott menekült családoknak.

**Július 13.** A Szeretetszolgálat egészségügyi ellátást indított Szegeden, Győrben és a Keleti Pályaudvaron. A helyszínen több ezer beteget kezelt a mozgó orvosi rendelő személyzete.

**Augusztus 1.** Önkéntes segítők kapcsolódtak be a menekülteket segítő munkába. Néhány nap alatt száznál is több máltai kolléga jelentkezett segítőnek, volt, amikor egyidőben 15-20 máltai önkéntes tevékenykedett a menekültek között.

**Szeptember 4.** A kormány felkérte a Szeretetszolgálatot, hogy segítsen a Keleti Pályaudvaron várakozó több ezer ember és az M1 autópályán vonuló tömeg buszokra szállásában és az osztrák határhoz szállításában.

**Szeptember 8.** Orbán Viktor miniszterelnök személyesen mondott köszönetet Kozma Imre atyának a Máltai Szeretetszolgálat eddigi tevékenységéért és a menedékkérők további megsegítését kérte.

**Szeptember 9.** A Máltai Szeretetszolgálat egészségügyi ellátást indított Röszeke külterületén.

**Szeptember 15.** Az ország határain kívül is segít a Szeretetszolgálat. Az első helyszín a lezárt röszekei átkelő szerbiai oldala.

**Szeptember 18.** A horvátországi Pélmoston osztoztak enni és innivalót a szerb-magyar határról továbbindult embereknek a máltaiak, majd a beremendi határátkelőig követték a tömeget.

**Szeptember 19-étől** a horvát-magyar határszakaszon és az osztrák határnál egyaránt ellátást nyújtott a Szeretetszolgálat.

A kronológia lezárva 2015 szeptember 24-én.

Menekültügy  
Drámai időkben  
2. oldal

A menekültválság eseményei  
3. oldal

Menekültügy  
A máltai segítség  
4. oldal

Nem álláspontunk, hanem küldetésünk van  
6. oldal

A határnyitás éjszakája  
7. oldal

Megrendítő sérült gyermekekkel találkozni  
8. oldal

„Az életveszély elől menekülünk”  
10. oldal

Kitekintő  
Tízéves a moldvai csángó oktatási program  
12. oldal

Szolgálat  
Távolról ijesztő, közelről szerethető  
14. oldal

Maltacamp 2015 France  
16. oldal



A címlapon:: Habsburg-Lotharingiai Mihály, a Szuverén Máltai Lovarend nagykövete a Keleti Pályaudvar aluljárójában

Fotó :: Kovács Bence

## beköszöntő

# Kedves Olvasó!

Amikor tavaly ilyenkor a Máltai Hírek 2014. szeptemberi számát a kelet-németországi menekültek megsegítésének 25 éves évfordulója kapcsán a „Befogadás Napjának” szenteltük, még nem gondolhattuk, hogy egy évre rá a déli határainkon beözönlő menekültáradat milyen hatalmas kihívás elé állítja országunkat, és egész Európát.

Mi, Máltaiak – a keresztény kötelességteljesítés szellemében – ebben az esetben is igyekszünk lehetőség szerint segítséget nyújtani az arra leginkább rászorulóknak. Úgy, ahogy az a Keleti Pályaudvaron esténként nyújtott orvosi, egészségügyi ellátással és adományosztással kezdődött, majd Röszkénél folytatódott. Nem néztük, hogy honnan, milyen okból jönnek, és hová készülnek. Hiszen nálunk maradni épp annyira nem akarnak, mint ahogy 1989-ben sem a Kelet-Németországból jövők. A máltai küldetés megvalósításáról, a sok-sok önkéntes bátor és példamutató helytállásáról nyilatkozik Kozma Imre atya üzenetében a 6. oldalon, és tájékoztatnak szöveges és képes beszámolóink ebben a számban.

Jó olvasást kívánok!

Tisztelettel,  
**WETTSTEIN JÁNOS**

A Máltai Rend magyarországi kommunikációs vezetője

## menekültügy

# A máltai segítség

*A Magyar Máltai Szeretetszolgálat küldetéséből adódó feladatának tekinti az otthonukat elhagyni kényszerülő, Magyarországon átvonuló emberek megsegítését. A Szeretetszolgálat nem tesz különbséget menekültek és migránsok között, a kimerült, beteg, szükségét szenvedő embereket segíti. Hírösszefoglalónk.*

A beszámoló lezárva  
szeptember 24-én.



A Magyar Máltai Szeretetszolgálat 2015 tavaszán üldöztetés elől menekülő családokat segített, erről azonban az érintettek biztonsága miatt semmilyen információt nem tett közzé.

2015 nyarán a Szeretetszolgálat vezetése úgy döntött, egészségügyi ellátást nyújt a Magyarországon áthaladó menekülteknek. Július 13-tól kezdődően a máltai orvosok és segítők minden este – beleértve a hétvégeket és az ünnepnapokat is — felkeresték azokat a helyszíneket, ahol a menekült családok nagy számban gyűltek össze, és ellátták a segítségre szorulókat. A szolgálat helyszíne és ideje az elmúlt hónapokban többször változott. A nyár közepén még Szegeden, Győrött, és Budapesten zajlott az ellátás, szeptember elején viszont Röske térségében, majd a határ lezárását követően az ország területén kívül eső zónákban és Szerbiában dolgoztak a máltai segítők.

A Keleti Pályaudvarnál csaknem két héten át tevékenykedett a Szeretetszolgálat. A hajléktalan ellátásból átirányított mozgó orvosi rendelővel az első hetekben egy orvos, egy ápoló és egy gépkocsivezető járt ki, őket az utcai gondozószolgálat két szociális munkása kísérte. Augusztus elsejétől önkéntes szolgálatot szerveztek a mozgó orvosi ellátás támogatására, erre néhány nap alatt száznál is több máltai kolléga jelentkezett. Voltak napok, amikor egyidőben húsz máltai önkéntes volt kint a Keletinél, köztük olyan kollégák is, akik az ország távoli pontjairól jöttek el segíteni. A munkába bekapcsolódtak a Máltai Rend tagjai, a Szeretetszolgálatot támogató cégek dolgozói, egyetemisták, plébániaközösségek tagjai is. Néhány hét után már az volt jellemző, hogy az aluljáróban kettő vagy több máltai orvos rendelt, munkájukat pedig arab, pastu vagy fárszi nyelven beszélő tolmácsok segítették. Az

önkéntesek körbejárták a földre terített takarókon helyet foglaló családokat, felkutatták a beteg, lázas, sérült kisgyerekeket, felnőtteket. Az orvosok rendszerint lázat és fájdalmat csillapítottak, allergiás tüneteket kezeltek, horzsolásokat, sérüléseket láttak el. A helyben nem ellátható, súlyos eseteket mentővel kórházba szállították, ez heti 2-5 esetet jelentett.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat a nyári hónapokban nem szervezett tömeges ételmisszer- és ruhaosztást, miután számos civil szervezet és magánszemély végezte ezt a tevékenységet. A személyes találkozások során megismert családokat azonban szükségleteik szerint támogatták a máltai önkéntesek. Ez azt jelentette, hogy takarót és meleg

ruhát vittek annak, aki fázott, pótolták a krónikus betegek elfogyott gyógyszereit, pelenkáról, tápszerről gondoskodtak a kisbabáknak.

2015. szeptember 4-én a kormány felkérésére a Magyar Máltai Szeretetszolgálat részt vett a menekülteket az osztrák határra szállító konvoj útnak indításában és határig kísérésében. A máltaiak a Keleti Pályaudvarnál, és az M1-es autópályán is megszervezték a menekültek utazását. A Keletinél csaknem háromezer ember várakozott. Az emberek többsége csalódott és bizalmatlan volt, miután az előző napon egy, az osztrák határra tartó vonatról Bicskén leszállították a menekülteket és az ottani menekült táborba irányították őket. Ilyen előzmények után mintegy ezerkétszáz ember, köztük asszonyok és gyerekek, gyalogosan indultak el az M1-es autópályán a határ felé. Este kilenc órakor a kormány bejelentette, hogy buszokat küld







értük, amelyek a hegyeshalmi határátkelőhöz szállítják őket, és az utazásuk megszervezésében segítséget kér a Magyar Máltai Szeretetszolgálattól. A civil segítőkre hárult az a feladat, hogy az autópályán késő esti órákig gyalogló tömeget és a Keleti Pályaudvarnál maradt mintegy háromezer embert rávegyék

ugyanis garanciát kértek arra, hogy a buszok nem menekült táborba viszik őket. Volt, aki saját maga felgyújtásával fenyegetőzött, miközben a csoportot vezető hangadók között csaknem tettelegességgig fajult vitának csak rendőri közbelépéssel lehetett véget vetni. A bicskei táborból kitört férfiakat közben Vértesszőlősen

|   |   |   |
|---|---|---|
|   | 2 | 3 |
| 1 | 4 | 5 |

1. A lezárt röszkei átkelő a szerbiai oldalról
2. Segítség az osztrák határnál
3. Sólyom László volt köztársasági elnök máltai önkéntesként segített a Keleti Pályaudvarnál
4. Elsősegély a máltai mentőautónál Röszke határában a szántóföldön
5. A teáját is megérkezett a szerb határhoz



arra: szálljanak fel az értük küldött buszokra.

A máltaiak munkáját hetek óta segítők tolmácsok segítségével is reggelig tartott, míg a pályaudvarnál éjszakázó családokat sikerült meggyőzni arról, hogy valóban elindulhatnak. A végső érv a legtöbb esetben a Máltai Szeretetszolgálat jelképe volt, és az az ígéret, hogy a máltai munkatársak a határig elkísérik őket, velük lesznek az út végéig. Közben egymástól elszakadt családtagokat kellett megkeresni, de olyan család is akadt, melynek másfél éves kisgyereket előzőleg kórházba vitték, és a kicsit indulás előtt (az éjszaka közepén) meg kellett keresni a kórházban, hogy továbbindulhassanak. A Keleti Pályaudvarnál végzett máltai tevékenységet Vecsei Miklós alelnök irányította a helyszínen.

Az autópályán gyalogló tömeg esetében a bizalmatlanság megtörése nagyobb kihívást jelentett, a gyalogosan útnak indult emberek

vették fel a buszok, de még mindig maradt kb. hatvan ember, aki a sínek mellett gyalog folytatta az útját. Értük Győri-Dani Lajos ügyvezető alelnök személyesen ment ki a tatabányai vasútállomásra két busszal. Hosszas egyeztetés után a férfiak azzal a feltétellel szálltak fel a buszra, hogy a máltai vezető mintegy túszként egészen a határig velük marad a buszon, és útközben a telefonján látható GPS jellel bizonyítja, hogy tényleg Ausztria felé haladnak.

A több mint száz buszból összeállított, különböző hosszúságú konvojokat a Szeretetszolgálat munkatársai a határig kísérték. A tatabányai és a győri régióközpontok munkatársai közül sokan még másnap délben is helyszínen voltak, és a konvoj után érkező menekülteket várták ivóvízzel, forró teával, szükség esetén orvosi segítséggel.

Szeptember 4-e után minden nap több ezren lépték át vasúton, vagy közúton gyalogo-

san az osztrák határt. A változások a Máltai Szeretetszolgálat feladatait is átalakították. A Szeretetszolgálat szeptember második hetében Röszkén is elindította egészségügyi ellátását, a gyűjtőpontra megérkezett a Máltai Mentőszolgálat rohamkocsija, kitelepült a hajléktalan ellátásból ismert teáját, és az önkéntes orvoscsoporthoz felfújható sátorban kialakított mobil rendelőjét is a helyszínre vitték.

Szeptember 15-ét követően a Magyar Máltai Szeretetszolgálat mentőautója, valamint mozgó egészségügyi és szociális szolgálatai áttelepültek a röszkei átkelő szerbiai oldalára, ahol nagy tömeg gyűlt össze. A következő napokban a karitatív szervezet munkatársai a menekültek és migránsok mozgását követve mindig ott alakítottak ki ellátó pontot, ahol erre szükség mutatkozott, így dolgoztak többek között a horvátországi Pélmonostornál, a beremendi határátkelő horvát, majd a magyar oldalánál, Magyarbólynál, Gyékényesen, Bareson, Győrött, valamint Szentgotthárdon és Hegyeshalomban. Az átkelőknél naponta megjelenő több ezer embernek enni és innivalót, forró teát, ivóvizet, szendvicseket, higiéniai termékeket oszt, a bajba jutott személyeknek, családoknak pedig szükség szerinti segítséget nyújt a Szeretetszolgálat. Az egyidőben több helyszínen és folyamatosan zajló ellátásban több száz máltai munkatárs és önkéntes vesz részt. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat felkészült arra, hogy több hónapon át dolgozik a határoknál, illetve ott, ahol a menekültek és migránsok jelenléte miatt szükség lesz munkájára.

# Nem álláspontunk, hanem küldetésünk van

*„Azt üzenem mindenkinek, hogy hallgasson a szívére. Vegye észre ezeknek az embereknek, – főleg a kisgyermekes családoknak gondját-baját, és forduljon feléjük! Ez kötelező, mert emberek vagyunk, mert egymásra bízott bennünket az Isten.” – hangsúlyozta Kozma Imre atya a menekültválságról készített videóüzenetében, melyet a BonumTV munkatársai rögzítettek az alábbi beszélgetés során.*

• Menekülteknek vagy migránsoknak tekintjük az úton levő embereket, és egyáltalán tegeyen-e különbséget a kettő között, aki keresztény emberként közelít hozzájuk? •

Én azt gondolom, hogy emberekről van szó, akik valahonnan elindultak, és nem biztos, hogy nekünk keresni kell az okokat, hogy miért indultak el. Ezek az emberek valahova tartanak, hogy éppen hova, akár lehet az

ő titkuk is. Magyarország egy tranzit terület, ahol ilyen tömegek vonulnak keresztül. Tudomásul kell venni, hogy ezek az emberek elhagyták az otthon biztonságát. Talán az úton döbbennek rá arra is, milyen gyengeségeik vannak, mire képesek, hogyan tudnak megbirkózni a rájuk váró kihívásokkal. Az nyilvánvaló, hogy nem nézhetjük tétlenül az eseményeket, az a dolgunk, hogy odafigyeljünk rájuk, és lehetőségeink szerint segítsük őket. Ez keresztény kötelességünk is akár. Nekünk, keresztényeknek és segítőkész civil embereknek körülbelül ennyi a dolgunk ezekkel az emberekkel.

• Létezik olyan szempont, olyan parancsolat ebben a helyzetben, ami felülírja az előírásokat, jogszabályokat? •

Az emberarcunk. Az ember istenarcú lény, valamiképpen meg kell látni egymás arcában az Istennek az arcát. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat küldetéséből adódóan egyfolytában az Istent keresi az emberben, és a bajban lévő emberben biztos, hogy ott van Krisztus, és várja a mi segítségünket. Ez az egyetlen, ami cselekvésre indít.

• Hogyan összegezzük akkor, mi a Magyar Máltai Szeretetszolgálat álláspontja a menekültekről? •

Nem álláspontunk van, hanem küldetésünk. A küldetésünket meghatározza a jelszó: a hit védelme és a rászorulókat támogatása. Ez a küldetés odarendel bennünket ezek mellé az emberek mellé. A Máltai Szeretetszolgálat az elmúlt hetekben ott volt velük. Ott voltunk a közelükben, és ők ebben a közelségben megtapasztalták, hogy nem kiszolgáltatottak, nincsenek egyedül. Örömmel láttam, hogy oly sokan mások is segítettek. Amikor a menekültáradat ránk zúdult, olyan döntést hoztunk, hogy a Máltai Szeretetszolgálat elsősorban az úton lévők egészségét óvja. Ez egy kicsit a mi sajátosságunk is, más civil szervezetek életéhez ez nem tartozik annyira oda. Mozgó orvosi rendelőkkel, orvosainkkal, ápolóinkkal minden nap ott voltunk a különböző helyszíneken. Gyógyítottuk ezeket az embereket, sebeiket kötöttük, kórházba vittük azt, akit éppen kórházba kellett vinni.

• Milyen a Szeretetszolgálat viszonya a kormánnyal menekültügyben? •



Magától értetődő az együttműködés. Azt hiszem, a legfontosabb, hogy tudjuk, melyik szereplőnek mi a feladata, és tegye a saját dolgát. Nekem fájdalmat okozott, amikor emberek, még a segítők közül is sokan, csak kritizáltak. Honnan tudjuk mi azt pontosan eldönteni, hogy a nemzetközi szerződések értelmében mi a dolga, mi a feladata egy ilyen helyzetben a kormánynak. Ne akarjunk mindenkivel okosabbak lenni! Mi örülünk annak, ha teszi a dolgát, és ha tudja, hogy mi a dolga. Nekünk pedig az a dolgunk, hogy kiegészítsük a kormányzatok tevékenységét, és megjelenítsük az emberiséget, a humánusumot. Ő tudja a dolgát, mi se feledkezzünk meg a sajátunkról.

• Mi tehát Kozma Imre atya rövid üzenete a menekültekről? •

Azt üzenem mindenkinek, hogy hallgasson a szívére. Vegye észre ezeknek az embereknek, főleg a kisgyermekes családoknak, gondját-baját, és forduljon feléjük! Ez kötelező, mert emberek vagyunk, mert egymásra bízott bennünket az Isten.



## menekültügy

# A határnyitás éjszakája

Szeptember 4-én éjjel Ausztria megnyitotta határait a Magyarországon tartózkodó menekültek előtt. Autóbuszok szállították az osztrák határra a Keleti Pályaudvarnál összegyűlt és az M1-es autópályán gyalogosan elindult menekülteket. Az ország különböző pontjairól indított, több mint száz buszból álló konvojokat – több segítő szervezettel együtt – a kormány felkérésére a Magyar Máltai Szeretetszolgálat



indította útnak, és kísérte a határig. Az éjszaka krónikája, ahogy a máltaiak látták...

...  
Helikopter dübörög át a fejünk felett, a Kerepesi úton épp a vízagyú hajt el a Keleti oldalában álló rendőrök sora előtt. A tolmácsainkért aggódva telefon után kotorászok a zsebemben, még nincs éjfél, de az akkumulátor töltöttsége csak 17 százalék. Persze nincs min csodálkozni, egész este beszélek rajta, háromnegyed kilenc óta szervezzük az önkénteseket, közülük is elsősorban az arab és farszi nyelven beszélő tolmácsokat, akik hónapok óta segítik az esti

orvosi szolgálatunk munkáját a menekültek között. Menekültek vagy migránsok? Ebben az órában mindegy. Most a magyar-román mérkőzés után a Keleti Pályaudvar felé indult ultrák, a rendőrautót felgyújtó, a stadion melletti utcában betontömböket hajigáló tömeg célpontjai. A rendőrség óriási erőket vont össze a védelmükre, ők persze nem tudták, hogy a rohamsisakos, védőmellényes osztagok nem ellenük, hanem értük vannak itt.

Még egyszer végigfutok az állomásépület előtti szakaszon összegyűlt tömeg előtt, hátha megakad a szemem a Máltai Szeretetszolgálat nyolcágú keresztjes pajzsával megjelölt láthatósági mellényeken, de egyet sem látok, pedig négyen is ott vannak valahol. A magyar-román mérkőzés után a Keleti felé indult ultrák ellen készülők, a botokkal és töltött ásványvizes palackokkal felszerelkező, az aluljáróba terelt többiek védelmében élláncot alkotó afgán férfiak egymást tüzelik, óriási a hangzavar. Ott vannak mind a négyen az összecsapásra készülő afgánok előtt, és kiabálva, hevesen gesztikulálva tartják vissza őket. A feszültséggel teli várakozás két órája tart már. A Kerepesi út felől ígért ultrák végül nem bukkannak fel, az ugyancsak lezárt Thököly úton azonban egyszercsak megáll a BKK kék busza. Régi, csuklós Ikarusz. Mögötte megáll még egy. Azután még egy.

Megjöttek a buszok...

...  
Zajlik a pályaudvar kiürítése, a Thököly úton zsúfolásig megtelt buszok várakoznak az indulásra, közben a nagykövet ügyet intéz. Habsburg-Lotharingiai Mihálynak, a Szuverén Máltai Lovagrend Budapesten akkreditált nagykövetének talán hiányérzete is lenne, ha ennyi menekült között nem találnák meg őt valami megoldásra váró problémával. Ami azért figyelemre méltó, mert az utóbbi hetekben felesége, Christine társaságában szinte minden este kilátogat a Keleti Pályaudvarnál várakozó menekültekhez. Volt, amikor egy szétszakadt család ismeretlen helyre került tagjainak felkutatásában segített, máskor a

mentőbe beszállni vonakodó trombózisos beteg férfi mellé keresett kísérőt, aki rászánta az estjét, hogy elkísérje a kórházba. Szeptember 4-én este egy néhány napja született kisbabára hívták fel figyelmét az aluljáróban kihelyezett rendelést tartó máltai orvosok. Azt mondták neki: a babát kórházba kell vinni. A család azonban megkötötte magát: nem mennek sehová, legfeljebb akkor, ha elhagyhatják az országot. Hosszadalmas és meddő vita után este nyolckor úgy tűnt, a nagykövetnek aznap este nem sikerül elérnie célját.

Éjjel félgyakor, amikor a buszok érkezéséről tájékoztató tolmácsoknak köszönhetően lázas pakolászás kezdődik, és a lépcsőfeljáró ontani kezdi az embereket, a járda szélén várakozók között felbukkan a nagykövet. Megkérdezem, sikerült-e valamit intéznie az este megismert család ügyében. – Hogyne – bólint – az előbb kerestem meg őket az aluljáróban, már csomagolnak. Ausztriában viszik kórházba a kicsit.

...  
Hajnali háromkor már eléggé üresnek néz ki a Keleti aluljárója, a legtöbben már felszálltak a buszokra, és éppen arra gondolunk, fel kellene hívni a másik máltai csapatot, hogyan boldogulnak az M1-es autópályán gyalogosan Ausztriába indult emberekkel, amikor egy kérekpáros fiatalember fékez mellettünk, és azt kérdezi:

– Tudják, hogy a II. János Pál pápa téren 150-200 menekült alszik, és fogalmuk sincs arról, hogy ezek a buszok itt vannak?

Átsietünk a térre, a parkoló sarkán nagy szatyrokat cipelő figurák bukkannak elő a sötétebből, ezek szerint valami hír csak átjutott a Keletiből. A sarkon rossz irányba fordulnak, rájuk kiabálunk, hogy a buszokat az ellenkező irányban találják. A tér bokrai között hálózásokba burkolózva itt is, ott is emberek fekszenek. Megállunk az első csoport fölött, kócos fejek emelkednek fel, álmoságtól rekedt hangok kérdeztetik: nem a táborba mennek a buszok? A téren bevált érveket követve mutatom mellkasomon a máltaiak nyolcágú keresztjét, hogy mi vagyunk a garancia arra, bizalommal felszállhatnak a buszokra. Ez többnyire elég.

1

2

1. Orbán Viktor miniszterelnök köszönetet mondott a Máltai Szeretetszolgálatnak a menekültek segítségéért  
2. Szeptemberben már naponta több ezren érkeztek a határra

# Megrendítő sérült gyermekkel találkozni

**A Magyar Máltai Szeretetszolgálat tevékenységéről több alkalommal is részletesen tudósított a Magyar Kurír katolikus hírportál. Az alábbiakban az ő beszámolóikból idézünk részleteket.**

Szeptember 4-én, az esti kormányülés után több civil szervezettel együtt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat is felkérést kapott arra, hogy működjön közre a menekültek elszállításában az osztrák határhoz.

Este fél tízkor osztották el a feladatokat a Szeretetszolgálat munkatársai. A két alelnök személyesen irányította a segítségnyújtást: Vecsei Miklós a Keleti Pályaudvaron, Győri-Dani Lajos pedig az M1-es autópályán koordinálta az eseményeket.

Telefonon összehívták munkatársaikat és önkéteseket, köztük azt a jónéhány tolmácsot, akik már két hónapja segítik munkájukat a pályaudvarokon. Segítőiket elosztották a két helyszín között.

A Keleti Pályaudvaron éjjel fél egyig az volt a legfontosabb feladat, hogy a rendőrséggel együttműködve biztonságos területre irányítsák az akkorra már nagyon bizalmatlan menekülteket, hogy megvédhessék őket az ultrák esetleges támadásától. Kezdetben azt hitték, miattuk van ott annyi rohamrendőr, nem volt könnyű meggyőzni őket, hogy ez most értük történik. Miután a tolmácsok segítségével végül mégis sikerült megértetni, hogy le kell menniük a biztonságos zónába, ott a legtöbben lefeküdtek aludni.

A következő feladat az volt, hogy felébresszék az alvókat, és meggyőzzék őket arról, hogy az értük jövő buszok valóban a határhoz viszik őket. Nagyon nagy volt a bizalmatlanság, az emberek attól féltek, hogy menekülttáborokba viszik őket.

Körülbelül hatvan busz érkezett a Keletihez, a többi az autópályára ment. Miután a legtöbben felszálltak, jött az

Írta :: Thullner Zsuzsanna/Magyar Kurír

éretesítés, hogy mintegy százötven ember a II. János Pál pápa téren éjszakázik – ekkor az önkétesek egy csoportja oda is elment, felébresszették az alvókat. Voltak, akik kihangosítókkal érkeztek, a Máltai Szeretetszolgálat munkatársai egyenként mentek oda a családokhoz, hogy személyesen elmagyarázzák nekik a helyzetet. Végül a téren éjszakázók nagy része szintén elutazott a buszokkal.

Az indulás előtt sok személyes problémát kellett megoldani, családokat kellett egybegyűjteni. Volt olyan család, melynek egyik kisgyereke a Szent László kórházban feküdt. A Szeretetszolgálat egyik munkatársa taxival elment a kórházba, ahol a gyermek éppen infúziót kapott, de orvosa véleménye szerint már felerősödött annyira, hogy útnak indulhatott, csak meg kellett várni, amíg lecsöpög az infúzió. Végül, mire minden megoldódott, a gyermeket kiengedték a kórházból, és az irataikat, csomagjaikat is sikerült megkapni a Migration Aid addigra éppen bezárt irodájából (az ő munkatársai is már mind úton voltak a menekültekkel a határ felé), addigra az összes busz elment. Személyautóval Tatabánya után érték utol a konvojt és a család felszállhatott az egyik buszra.

...

**Szeptember 7-én, hétfőn elkísértük a Magyar Máltai Szeretetszolgálat mozgó orvosi rendelőjét a Keleti Pályaudvarra, ahol menekültek ezreit látták el az elmúlt két hónapban.**

Győri-Dani Lajos, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke szerkesztőségünknek elmondta, hogy a menekültkérdésben az első pillanattól kezdve úgy gondolták, kötelezettségeik vannak. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat küldetéséhez híven segíti a menekülőket, és nem ítéleteket fogalmaz meg. Győri-Dani Lajos hangsúlyozta, hogy mindezt csendben teszik. Nem önmagukat akarják megmutatni, hanem a rászorulókon akarnak segíteni; a cél nem a kommunikáció, hanem a segítségnyújtás. Két hónapja vannak jelen a Keleti Pályaudvaron minden este a mozgó orvosi rendelővel, orvosokkal. Sok ezer embert láttak már el, nagyon sok önkéntes kapcsolódott be a munkába. Intézményeikbe fogadtak be olyan családokat, ahol megbetegedett, kórházba került egy gyerek, vagy valami más komoly problémájuk volt, ami miatt nem tudtak továbbutazni.

A szeretetszolgálat nagyon fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy a menekültválság nem csak a Keleti Pályaudvaron zajlik, adományokra, segítségre nem csak ott van szükség. Menekültek sok más helyen is vannak, és sok más karitatív szervezettel







### Idézetek

|   |   |
|---|---|
|   | 3 |
| 1 | 4 |
| 2 |   |

1. Dr. Csikós Gabriella máltai orvos lábsérülést lát el a Keleti Pályaudvar aluljárójában
2. Így írják arab nyelven, hogy orvos
3. Gyógyszerkészlet az aluljáróba kitelepült rendeléshez)
4. A szolgálat sokszor az éjszakai órákban ért véget



együtt a máltaiak is jelen vannak ezeken a helyszíneken, adományokat visznek a táborokba.

Szeptember 7-én este a Keleti Pályaudvar valóban nem volt olyan zsúfolt, mint korábban: a menekültek nagy része már elutazott Ausztria, Németország felé, a Szerbiából érkezők közül pedig még kevesen jutottak el Budapestre. A krízis azonban Röszkén tetőzött – a Máltai Szeretetszolgálat munkatársai megkezdték ott is helyzet felmérését.

Hétfő este Csikós Gabriella és Eőry Ajándok mentek ki önkéntes orvosként a mozgó rendelővel. Csikós Gabriella két kisgyermek és rezidensi munkája mellett 2008 óta önkéntesként segíti a Máltai Szeretetszolgálat hajléktalanok között végzett tevékenységét, a menekültek érkezése óta pedig hetente két estét tölt a rászorulókat ellátásával. Elmondta, hogy főleg légúti panaszai vannak, láz- és fájdalomcsillapításra van a leginkább szükség, gyógyszereket, torokfertőtlenítőt osztanak a betegeknek. A gyomorpanaszok, a hasmenéses megbetegedések ritkábbak, de előfordulnak. Gyakori még a légúti allergia, a menekültek számára itt nagyon magas a pollenkoncentráció.

**Főként felső-légúti megbetegedést és lábsérülést kellett gyógyítani Röszkénél a menekültek ellátásakor a Máltai Szeretetszolgálat orvoscsapatának.** Rengeteg gyerek és sok idős beteg jelentkezett, döntő többségben lábfeltörésekkel, kiázásokkal, elhanyagolt lábsebekkel, amelyek a hosszadalmas gyaloglás és a gyaloglásra alkalmatlan cipők következményei voltak – mondta Horváth Tamás, a Máltai Mentőszolgálat vezetője. Elég sok beteg jelentkezett felső-légúti panaszokkal és néhány esetben meglévő krónikus betegségek kiújulásával. Sok várandós beteggel is találkoztak, akiket ugyancsak a hosszadalmas út viselt meg. Csecsemőkorú betegeket is el kellett látniuk, az ő esetükben a fő problémát a kimerültség, a kiatvatlanság és szintén felső-légúti problémák jelentették. **Inforádió**

„Van egy sátrunk, ahol egészségügyi szolgáltatást nyújtunk, továbbá egy rohamkocsink, amellyel – mobilitásából fakadóan – mozgó orvosi szolgálatot tudunk ingaszerűen ellátni. Esetekhez mennek ki a kollégák, és van egy tejáratunk, ami főleg este működik. Már kezd lehűlni a levegő, bizony szükség van kabátra, pulóverre, ezeknek és a meleg teának is nagyon örülnek az átutazók – mondta Solymári Dániel, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat programvezetője. **MNO.hu**

Győri-Dani Lajos az M1 aktuális csatorna vasárnap délelőtti műsorában azt mondta, vigyázni kell arra, hogy ne adjanak olyan használati eszközöket, ételt a migránsoknak, amikre nincs szükségük. Ezek között említette a ruhát, illetve az ételek közül azt, amelyek az iszlám előírásoknak nem felelnek meg. **MTI**

A doktornő úgy látja, nagy szükség lenne fogorvosokra, a gyerekek fogai nagyon rosszak, sokaknak kell fogfájás miatt fájdalomcsillapítót adni. Jó lenne egy mozgó fogorvosi rendelő...

Megrendítő az orvosok számára, amikor olyan gyermekeket látnak, akik megsérültek hazájukban. Találkoztak már bombatámadás miatt deréktól lefelé megbénult szír kislánnyal, aki apukájával utazott. Aznap este egy megégett arcú kisfiú fogócskázott vidáman a többiekkel az aluljáróban. Róla megtudtuk, hogy afgán, édesanyját és bátyját elveszítette abban a bombatámadásban, amelyben ő is megsérült, és most édesapjával ketten keresik azt a helyet, ahol biztonságban élhetnek.

Csikós Gabriella elmondta, hogy 5-6 orvos dolgozik a menekültekkel, mindig megy velük ápoló is. Naponta négy önkéntes segíti a munkájukat, beszélgetnek a családokkal, bátorítják őket, hogy menjenek oda az orvosokhoz. Visznek takarót, pelenkát, illetve amire éppen szükség van. Aznap este az egyikük egy zacskónyi játékkal érkezett, amit valaki a kezébe nyomott: „Adják gyerekeknek, hogy ne féljenek a doktor nénitől!” Az önkéntesek gyűjtik be az adományokat számos intézménytől, illetve magánszemélytől, akik segítik őket: aznap este a Semmelweis Egyetem és a városmajori Jézus Szíveplébánia által gyűjtött gyógyszereket hozták.

Eőry Ajándok, a hajléktalanok jól ismert orvosa hangsúlyozta, hogy küldetésük mindenkin segíteni. Ugyanakkor úgy véli, nehéz felismerni, mire van most a leginkább szükség: olyan emberekkel találkoznak, akik néhány óra múlva már máshol lesznek. A gyorssegélyre van igazán nagy szükség. A menekültek számára a gyorsvonalnak van a legnagyobb értéke, ami továbbviszi őket a céljuk felé. Eőry Ajándok akupunktúrás kezelést is alkalmaz a hajléktalanoknál. Elmondta, hogy a pályaudvarokon erre nincs szükség, hiába nagy a nyugtalanság, fiilakupunktúrás nyugtató kezelést nem kérnek: a cél előtt éberek szeretnének maradni.

## menekültügy

# „Az életveszély elől menekülünk”

*Elhagyott házak, széthulló családok, erőltetett menet, átmeneti szállások és az új otthon reménye köti össze a Magyarországon áthaladó menekülteket. A riport szereplői az augusztusban a Keletinél összegyűlt tömegből kerültek ki, munkatársunk az érkezők kisebb hányadát kitevő, angolul beszélő emberekkel készített interjúkat.*

Írta :: Szakszon Réka

„Édesapám az afganisztáni rendőrségnél volt parancsnok. Néhány ember megfenyegette, hogy hagyja ott a munkáját, mert az amerikaiak és az új kormány pártján áll. Ő azt mondta, hogy marad: ez az állása, a saját országa, miért kellene elmennie?” – kezdett bele történetébe egy fiatal afganisztáni férfi. „Pár nappal ezután a talibánok megtámadták a rendőrorsöt, ahol édesapám dolgozott. Őt és egy barátját is megölték. Egy-két héttel később éjszaka hozzánk is eljöttek, a két öcsémet és engem kerestek. A pincében bújtunk el a testvéreimmel és édesanyámmal. Nem találtak meg minket: négy-öt napig ott maradtunk. A nagyszüleim visszajöttek értünk, és női ruhákban kicsempészték minket. A nőket nem ellenőrzik annyira, így tudtunk elbújni. Ha megtalálnak egy férfit burkában, akkor azonnal megölik, akkor is, ha semmit nem követett el. Anyukám sírva mondta, hogy meneküljek, ha életben akarok maradni. Eladtuk az összes értéinket: a házat, a kecskéinket, a lovainkat, a tevét, és ebből tudtam eljutni ideig. Most viszont elfogyott a pénzem, úgyhogy nem tudom, hogy mehetnék tovább.”

Hasonló indokkal indult útnak egy fiatal családapa, akivel újszülött gyermeke és felesége mellett beszélgettünk a Keleti Pályaudvar előtt. „Hat évig teherautó sofőrként dolgoztam Afganisztánban, a NATO utánpótlását szállítottam. Ha a talibok elkapnak, végeznek velem. Ezért indultam el a feleségemmel, az úton született meg a kislányunk. Egyre jobb



lett a helyzet, itt Budapesten végre szabadnak érzem magam, és viszonylag biztonságban vagyok.” Ahogy a legtöbb Magyarországra érkező menekült, ő is Németországba szeretne eljutni. „Tudom, hogy nyelvismeret nélkül nehéz lesz, de két szakmám is van: sofőr és autószerelő. Remélem, a kettő közül valamelyikkel el tudok majd helyezkedni.”

Az afganisztániak mellett legnagyobb számban szíriai menekültekkel találkoztunk. „Al-Hasakah városában laktam, ami Szíria észak-keleti részén található, főként kurdok laktak itt. Az Iszlám Állam elől menekültem, akik férfiakat, nőket, gyerekeket fejeznek le. Őt gyereke van. Őket és a feleségemet Irakba költöztettem át, ezután egyedül indultam el Németországba, ahol több rokonom is él.”

A Közel-Kelet mellett kisebb számban Afrikából is érkeznek migránsok. „Eritreából menekültünk el a diktatúra és a harcok elől. Állandó veszélyben voltunk az országunkban, nem léphettünk ki az utcára biztonságban. Tudtuk, hogy nagy kockázatot vállalunk: ha az eritreai határon elkapnak minket, nem valószínű, hogy életben maradunk. Szudánon és Líbián keresztül hagytuk el Afrikát. A barátaimmal együtt jöttünk ideig, egyedül sokkal nehezebb megtenni az utat. Ők egyetemen tanultak, én pedig egy cirkuszban dolgoztam zsonglőrként. Fogalmam sincs, hova megyünk ezután. Minden este az Istenünkhöz imádkozunk, hogy mutasson utat.”

Van, hogy valóban isteni segítségre van szüksége az út során a menekülteknek. „Amikor átkeltünk a tengeren Görögországba, egy nyolcszemélyes gumicsónakban zsúfolódtunk be kb. huszonöten. Egy idő után rengeteg víz jött be, és felborult a csónak. Nem tudok úszni, úgyhogy nagyon féltem. Egyik barátom mondta, hogy fogjam meg a karját, és végül együtt jutottunk ki a partra” – mesélte egy afganisztáni férfi. „A minket segítő emberekkel nem beszélünk közös nyelvet, ezért elmutogatják, hogy mikor bújjunk el. Olyanok vagyunk, mint a birkák, rohanunk utánuk. Fogalmunk sincs, merre megyünk. Legtöbbször éjszaka vagyunk úton. Volt olyan, hogy tizennégy napon keresztül egyfolytában gyalogoltunk. Semmi utat vagy autót nem láttunk: csak folyókat, dzsungelt, hegyeket, erdőt és még több folyót. Ha szerencsés vagy, felvesz egy autót vagy egy teherautót. Ha nem, akkor akár egy hónapot is mehatsz gyalog.”





1. Szeptember 4-e előtt a Budapestre érkezett menekültek átlag három napot töltöttek a Keletinél
2. Az angolul beszélők között többen szakmával, diplomával is rendelkeznek
3. „Nem maradhattam Afganisztánban”
4. Viszontagságos utazás papírok nélkül



A legtöbben Németországba, vagy esetleg Franciaországba, Angliába szeretnének eljutni, de akad olyan is, aki szívesen maradna. „Korábban dolgoztam magyarokkal, szeretem ezt az országot, magyarul is szívesen megtanulnék, és bármilyen munkát elvállalok. Remélem, itt biztonságban leszek” – mondta bizakodóan egy afganisztáni férfi, aki sokat segít a helyszínen lévőknek a tolmácsolásban. „Három hónappal az indulásom előtt jegyeztem el a barátnőmet. Szerettünk volna összeházasodni, de mivel korábban az amerikaiaknak dolgoztam, nem maradhattam Afganisztánban, pedig mindenem megvolt: otthonom, munkám, családom, menyasszonyom. De soha nem lehettem biztonságban.”

És hogy fogadják őket Magyarországon? „Tegnap éjszaka, amikor már mindenki aludt, jött három tolvaj, végigjárták a parkot, és sok cipőből, táskából ellopták a pénzt és az értékeket, ezután pedig elrohantak. Pedig itt főleg szegény emberek vannak” – mesélte egy afganisztáni testvérpár a kellemetlen találkozásról.

Ettől eltérő fogadtatásra is van példa. Egy ausztrál fotóriporter hónapok óta Budapesten él, és fotózza a Magyarországra érkező menekülteket. Egyik viharos estén a II. János Pál pápa téren tartózkodók kénytelenek voltak elhagyni a parkot. A fotós közel húsz muszlim menekültet szállásolt el saját bérelt lakásában. „Az egyik szobában órákon keresztül játszottam a gyerekekkel, amikor arra lettem figyelmes, hogy a másik szobában gyanúsán nagy a csend. Bementem, minden felnőtt aludt, egy időre megszabadulva a terhettől” – mesélte az ausztrál férfi. „Természetesen nem kellett



sok idő, hogy a szomszédok is észrevegyék, hogy tele van a lakásom menekültekkel. Egyszer csak csengettek az ajtómon. Kinyitottam. A szomszéd nők több tálca étellel álltak a küszöböm előtt.”

Van olyan, akinek hosszú távon is jó tapasztalatai vannak a magyar elfogadásról és befogadásról. Egy három éve itt élő fiatal pakisztáni fiúval beszélgettünk – magyarul. Azért jött a parkba, hogy találkozzon az újonnan érkezőkkel, akik mesélnek neki a Pakisztánban zajló eseményekről. Az új emberek mennek tovább nyugat felé, hiszen ki szeretne egy vizes hálósákban éjszakázni? – veti fel a kérdést a fiú, majd belefog a saját történetébe: „2012. október 3-án értem Magyarországra. A tálibok be akartak sorozni katonának, ezért

jöttem el Pakisztánból. Hárman indultunk el együtt, tovább akartunk menni Ausztriába, de a határ után a két kocsi közül az elsőt megfogta a rendőrség. Kilencen voltunk az autóban, senkinek nem volt útlevél, ezért visszaküldtek. Mivel 16 éves voltam, vagyis kiskorú, ezért két hónapig Bicskén ragadtam. Utána három évig a főtí gyermekotthonban laktam, most költöztem a Keleti környékén egy albérletbe. Dolgoztam pizzázóban, fagyizóban, most pedig egy gyrososnál vagyok. Mellette szakácsnak tanulok, és a magyar krikett válogatott tagja vagyok. Én már sehova nem megyek. Más országokban mindig unatkoztam, és visszajöttem Magyarországra. Itt már ismerem mindent: a kultúrát, a nyelvet, az embereket, az utcákat.”

kitekintő

# Tízéves a moldvai csángó oktatási program

Írta :: Legeza László

*A moldvai csángómagyar gyermekek magyar nyelvismerete az elmúlt két évtizedben jelentősen lecsökkent. A most jubiláló Moldvai Magyar Oktatásért Alapítvány – együttműködve a magyar állammal és más szervezetekkel, köztük a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal – kezdetektől fogva minden erejével és rendelkezésére álló eszközzel a moldvai csángók magyar nyelvtudásának megőrzéséért, a gyermekek nyelvtanulásának fejlesztéséért, a csángó kultúra megmaradásáért dolgozik.*



Moldvában több alkalommal tettek kísérletet a magyar nyelv tanítására, de sajnos a kívánt hatás elmaradt. Napjainkban a kisgyerekek nagy része már a családban sem beszéli anyanyelvét, így valójában nyelvük újratanítására vállalkozott néhány lelkes tanár 2000-ben, amikor kis falusi magánháznaknál elindította a délutánonként működő magyar oktatási programot. Eredményeit tapasztalva 2005-ben Bőjte Csaba testvér biztatására Magyarország szerte meghirdették a „Legyen Ön is keresztapa, keresztanya” mozgalmat, ami azt jelentette, hogy jellepeesen vállalni lehetett



egy-egy csángó gyermek „keresztziülőségét”, magyar oktatásának anyagi fedezetét. A program keretében mindazok a természetes és jogi személyek, akik annak céljával egyetértenek, anyagilag támogathatják a csángómagyar gyermekek oktatását, tanítási költségeiket, illetve személyes kapcsolatot alakíthatnak ki a „keresztgyermekkel”.

A Moldvai Magyar Oktatásért Alapítvány (AMMOA) létrejötte után az oktatási program hamar népszerű lett, gyorsan fejlődött, hála a segítőkész magyar családoknak. Egyre több moldvai faluba érkezett magyar tanár vagy hagyományörző, aki vállalta az olykor bizony nehéz körülmények közötti életet, tanítást, sokszor a hivatalos akadályoztatást, jobb esetben a megtűrést. A tanárok gyermekek és haza iránti szeretete azonban legyőzte és legyőzi a nehézségeket, aminek eredményeként számos kimagasló eredménnyel büszkélkedhetünk. Kezdetben 2–3 faluban tanítottak magyarul, ma 29 faluban több mint kétezer gyermek tanulhatja ősei nyelvét és szokásait, 47 tanár és hagyományörző segítségével.

Az AMMOA az alapításától 2014. december 31-ig a moldvai magyar oktatás közvetlen támogatására összesen 461 millió forintot fordított, mely összegből 394 millió forintot a keresztzülők

és a támogatók fizettek be. Ezen idő alatt 2487 keresztzülő és 3420 csángó gyermek vett részt a programban.

Az alapítvány az időközben megalakult Keresztzülők a Moldvai Csángómagyarokért Egyesülettel, valamint a Moldvai Csángómagyarok Szövetségével összefogva külön gyűjtéseket szervezett az oktatásnak, hagyományörzésnek otthon nyújtó ún. Magyar Házak építésére, megvásárlására. Eddig a következő moldvai településeken áll ilyen: Frumósza, Kosteleg, Pusztina, Csík, Diószeg, Lábnyik és Külsőrekecsin. Magyarfaluban épülőfélben van a Gyermekek Háza.

A csángó gyermekek egészségügyi vizsgálatait évek óta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szervezi és végzi.

A csángó magyarság megmaradása nemcsak a nyelvtudáson múlik, hanem azon is, hogy e megtépzott közösség soraiból ki tudnak-e nevelődni olyan vezetésre alkalmas személyek, akik a közösség irányítását, összefogását, érdekeinek képviselését vállalhatják. Ehhez tanult főkre van szükség. Az elmúlt időszakban ugyan létrejött Csíkszeredában egy középiskolai kollégium 50-60 fő moldvai csángó fiatal részére, és többen folytatnak középiskolai tanulmányokat Gyimesfelsőlokon Berszán Lajos atya gimnáziumában (Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium),



## Családpótló mesetábor

sőt néhányan Erdélyben és Magyarországon egyetemet is végez-  
hettek, mégis csak kevesen tértek vissza szülőföldjükre. Valódi  
moldvai csángó „értelmiség”, erősebb közép réteg sajnos még alig  
alakult ki.

A legfontosabb AMMOA kiadások közvetlenül az oktatá-  
si programhoz kapcsolódnak. Az alapítványban egy főállású  
irodavezető dolgozik, mindenki más ellenszolgáltatás nélkül  
végzi a dolgát. A legfőbb kiadást az oktatási program közvetlen  
támogatása jelenti, mely havonta kb. kétmillió forint. Ezen felül  
az elmúlt tíz évben az AMMOA évente hozzájárult a tanárok  
magyarországi továbbképzésének költségeihez, fedezte a tanárok  
keresztstülők-tanárral találkozóinak részvételének illetve a Csán-  
góbárra utazásának költségeit. Rendszeresen, évente többször  
is hozzájárult a moldvai magyar oktatás tanulmányi és kulturá-  
lis rendezvényeinek költségeihez, jótékonyági rendezvényeket  
szervezett, támogatást nyújtott rendkívüli szociális segélyezés-  
ben. Tíz év alatt közel ezer gyermek nyaraltatását finanszíroz-  
ta. Nem elhanyagolható a lapkiadás, honlap működtetés, szóró-  
anyagok, hírlevél kiadása, ezzel is támogatva a moldvai oktatás  
népszerűsítését.

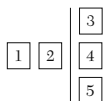
Az AMMOA 2014-ben megalapította a Petrás Ince János-dí-  
jat a csángókért kiemelkedő munkát végzők részére, melyet első  
alkalommal Borbáth Erzsébet csíkszeredai tanárnő, az idén pe-  
dig Kallós Zoltán néprajzkutató kapott.

A keresztstülői mozgalomról csak a legnagyobb elismeréssel  
és köszönettel szólhatunk, hiszen ez a tízéves tevékenység teljes  
mértékben civil kezdeményezés volt, a megvalósít-  
ás is (kapcsolattartás a keresztstülőkkel, család-  
jokkal, vendéglátás, helyszínre utazás, táboroztatá-  
sok stb.) szinte kizárólag a keresztstülők adományai  
és szeretete révén jött létre. A program – a közben  
adódó nehézségek ellenére is – olyan átütő siker,  
hogy egyre jobban felfigyelt rá a magyar állami  
vezetés is, hozzájárulva a költségekhez. A program  
tovább működik, és reményeink szerint ennek ke-  
retében egyre több csángó magyar gyermek fogja  
megismerni szép magyar nyelvünket, s őrizni őseik  
hagyományait, művészetét.

(Aki csatlakozni szeretne a keresztstülői  
mozgalomhoz, az vegye fel a kapcsolat Ada-  
mik Ágnes irodavezetővel: +36-20-564-7055,  
ammoa@csango.eu)

## Második alkalommal szervezték meseterápiás élménytábor 2015 júliusában csángó gyerekeknek Muhospatakán.

A tábor előzménye, hogy a térségben egészségügyi missziót megvalósító  
máltai orvoscsoporthoz tagjai felfigyeltek arra: csángó településeken  
sok gyerek a vendégmunkásként távoli országokban dolgozó szüleit  
nélkülözve nő fel nagyszülők, távoli rokonok, intézmények gondjaira bízva.  
A második Derék Jankó meseterápiás élmény táborban idén 21 csángó  
magyar gyermeket látott vendégül a gyimesi Muhospatakán Dr. Szalai  
László, a Máltai Szeretetszolgálat önkéntes orvoscsoportjának vezetője,  
Kecskés Karina színművésznő, meseterapeuta Dr. Balázs Péter  
szobrászművész és Tátrai Vanda meseterapeuta, kézműves oktató.  
A tábor alapötlete az volt, hogy a programban résztvevő gyermekeket  
játékos formában, mesékkel, művészetpedagógiai eszközökkel  
megtanítsák arra, hogy képesek legyenek az őket körülvevő jó és rossz  
dolgok szétválasztására, átértelmezésére. Felfedezzék a környezetükben  
rejtőző kincseket, képessé válnak az értéktelen dolgok értékessé  
válttatására, a rendetlen összerendezésére. A szervezők fontosnak  
tartották az árva, félárva, széthullott családban élő gyerekeknek teljes,  
működő családokba való bevonását, ezért saját gyerekeikkel együtt  
nagycsaládként szervezték meg a tábor mindennapjait. A tábor a  
Szerencsejáték zrt. , a MIZO és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és  
a Muhospataki Fürdő támogatásával valósulhatott meg.



1. Kézműves foglalkozás Sztítás faluban
2. Magyar tanterem Lészped román iskolájában
3. Az ideai csapat
4. Festői környezetben
5. Családias hangulatban

szolgálat

# Távolról ijesztő, közelről szerethető

Fotók :: Majoros Árpád  
(Az amdala.hu  
beszámolója nyomán)

*Csaknem 5 millió forint gyűlt össze a Budavári Borfesztivál jótékonyági borárverésén a Magyar Máltai Szeretetszolgálat pátyi kerámiaműhelyében foglalkoztatott fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű emberek támogatására.*



A Budavári Borfesztivált követően megrendezett *Jótékonyági Borárverés* szeptember 17-én a rendezvény történetének egyik legnagyobb bevételével zárult.

Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke a pátyi kerámiaműhelyben foglalkoztatott fogyatékkal élő emberekről szólva arról beszélt, hogy a legtöbb ember az ismeretlentől félve tart távolságot a fogyatékkal élőkötől. Pedig ami távolról félelmetes, az közelről legfeljebb fájdalmas. Ami távolról ijesztő, az közelről szerethető. Ami távolról idegen, az közelről melegséget árasztó, ba-

rátí. Engedjük közel magunkhoz és próbáljuk megismerni, ami elsőre rémisztőnek és idegennek tűnik, legyen az egy másik kultúrából érkező, új otthont kereső, vagy egy fogyatékkal élő ember. A licitálásra érkező hölgy vendégek belépéskor gyönyörű, kézzel készített kerámia virágszálát választhattak maguknak. A vacsora asztalok közepét apró, szintén kerámia virágok díszítették ízléses kaspókban elrendezve. Ahogy Vecsei Miklós elmesélte, a kedves virágokat egy pátyi kerámiaműhelyben készítették olyan emberek, akik valamilyen fogyatékkal élnek,





mégis nap, mint nap küzdenek azért, hogy dolgozhassanak, valami szépet alkothassanak, hogy másoknak és maguknak is örömet szerezzenek. A vetítón felvillanó képek önmagukért beszéltek: hívogató, mosolygó emberek, szemet gyönyörködtető, kicsiny kerámia virágokkal körbefuttatott oszlopok egy műhely bejáratánál, a kis díszek születésének pillanatai és egy szemmel láthatóan összetartó, szeretetben együtt dolgozó csapat.

Idén a Szeretetszolgálat a fogyatékkal élő, megváltozott munkaképességű emberek munkakörülményeinek és életfeltételeinek ja-

vítására gyűjtött. Az adományozó kedvű licitálóknak köszönhetően *idén 4 millió 915 ezer forint gyűlt össze.*

Az eseményen Pál Sándor, a Magyar Plastiroute Kft. ügyvezető igazgatója, nem mellékesen pedig a Magyar Református Szeretetszolgálat kuratóriumi elnöke a Máltai Szeretetszolgálat kitiűntetését vehette át.

|   |   |   |   |
|---|---|---|---|
|   | 2 | 4 | 5 |
| 1 | 3 |   | 6 |

1. A kerámiaműhely dolgozói
2. A nap a reggeli áhítattal kezdődik
3. Ügyvelnek a részletekre
4. Fontos, hogy értelmes, értékteremtő munkát végezzenek
5. A kerámiavirágokból a Köztársasági Elnöki Hivatal is vásárolt már
6. Mindenki a tudása legjavát adja



A tábornak egy tengerészeti akadémia nyújtott szállást, ez az egész hétnek témát és egy különleges hangulatot adott. A kirándulások, foglalkozások és esti bulik mind a francia haditengerészet, a tenger, a vitorlások és a kalózkodás köré szerveződtek. Bár az időjárás nem állt mindig a táborozók oldalán, a vendégek arca ettől függetlenül mosolytól ragyogott és mindenki nagyon jól érezte magát. A táborozók olyan érdekes programok közül választhattak, mint vitorlázás, sétarepülőzés, lovaglás, fára mászás, repülőszimulátorozás vagy horgászat. Akik a nyugodtabb programokat kedvelik, azok is megtalálhatták a nekik leginkább tetsző foglalkozásokat, lehetett karkötőt, vitorlás sapkát készíteni, vagy megismerkedhettek a zsonglörködés rejtelmeivel, illetve a híres bretagnei palacsinta készítésének rafinériájával.

A tábor során két alkalommal nagy kirándulásra indult mindenki. Egyik nap Brestben látogathatták meg az Oceapopolist, Európa egyik legnagyobb akváriumát, míg a másik alkalommal a francia légi erők egyik bázisára vitték a résztvevőket, ahol a vadászrepülőkről tartott előadásoktól kezdve, a kutyás bemutatókon át, még tűzoltóként is kipróbálhatták magukat a vendégek.

Az esték szintén nagyon élvezetesek voltak mindenki számára. Minden estének külön témája volt. A táncos bulik mellett olyan izgalmas programokat szerveztek még, mint borkóstoló, koncertek, és természetesen a kihagyhatatlan nemzeti estek, ahol minden delegáció bemutathatta hagyományos nemzeti ételeit és italait.

Természetesen pihenésre, elmélkedésre és közös imádságra is jutott idő. A hét folyamán két alkalommal tartottak szentmisét, valamint a tábor közepén, szerdán közös imádság, és fáklás felvonulás keretében adhattak hálát a táborozók az Úrnak.

Az egész hét a szeretet és barátság jegyében telt, mindeki nagyon jól érezte magát, és a tábor szlogenjéhez hűen, „engedjük hogy a horizontról eltűnjenek a határok“.

# Maltacamp 2015 France

Írta :: Györi-Dani Veronika

*A 32. nemzetközi mozgássérült nyári tábornak Franciaország adott otthont Lanvéocban, Bretagneban augusztus 18-25 között. A csapatok világszerte 24 országból érkeztek, nem csak Európából, hanem Amerikából, Afrikából de még Libanonból és Szingapúrból is. Több mint 500 résztvevő – ebből 200 mozgássérült fiatal – élvezhette a franciák vendégszeretetét. A magyar delegáció idén 21 fővel képviseltette magát, tíz vendég, tíz kísérő és a csapatvezető Dr. Kállay Tamás.*

